

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Lietuvių kalbos ir literatūros (LKL) pagrindinio ugdymo bendrosios programos projekto pristatymas

Zita Nauckūnaitė, NŠA

2020-08-26

Mokymosi turinio, dalyko tikslo, uždavinių ir ugdomų gebėjimų dermė

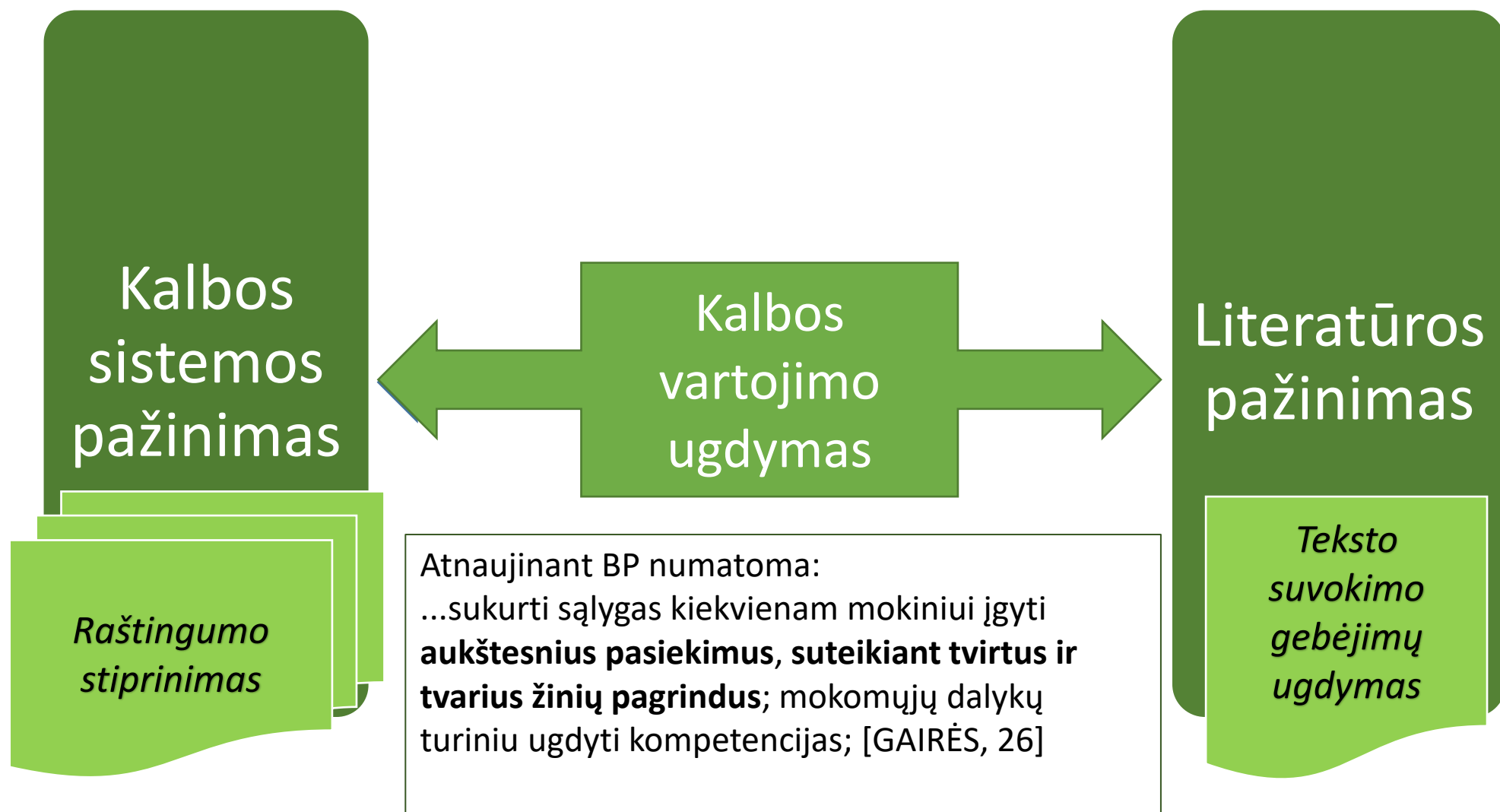
LKL ugdymo tikslas –

padėti mokiniams suvokti ir ugdytis lietuvių kalbą kaip svarbią savo tapatybės dalį, Lietuvos visuomenės bendravimo būdą; atrasti literatūrą kaip asmeninei egzistencijai svarbią kultūros sritį, ugdytis savarankišką ir kūrybišką požiūrį į literatūrą; suvokti save kaip lietuvių kalbos, literatūros ir kultūros paveldėtoją, puoselėtoją ir kūrėją; ugdytis laisvo, atsakingo asmens savimone.

LKL ugdymo uždaviniai – sudaryti sąlygas, kad mokydami lietuvių kalbos ir literatūros mokiniai:

- 1) **suprastų kalbos sistemą**, įgustų reikšti mintis, kurti tekstus žodžiu ir raštu **taisyklinga, aiškia bei turininga kalba**, atrastų lietuvių kalbos teikiamas kūrybos galias;
- 2) **atrastų skaitymo malonumą, suvoktų literatūrą kaip meną**, lavintųsi estetinę pajautą, išvelgtų literatūros jungtis su kitais menais;
- 3) susipažintų su lietuvių ir kitų tautų literatūra, su lietuvių tautosaka, kitais **Lietuvos kultūrai svarbiais tekstais**, jų kalbine įvairove, išskiliomis kultūros **asmenybėmis**, kultūrai reikšmingais **istoriniais įvykiais**;
- 4) susipažintų su **Europos kultūros tradicija**, jos ištakomis; išvelgtų jungtis tarp lietuvių ir užsienio literatūros kūrinių;
- 5) remdamiesi literatūra **formuotųsi moralines nuostatas**, suvoktų sąžiningumo, teisingumo, ištikimybės, pilietinės atsakomybės bei kitų žmogaus dorybių grožį, jų svarbą bendruomenės gyvenime, ugdytųsi šias dorybes;
- 6) **domėtųsi Lietuvos kultūriniu gyvenimu**, kritiškai vertintų informaciją, pateikiamą įvairiais informacijos kanalais, lavintųsi **savarankiško mąstymo gebėjimus**.

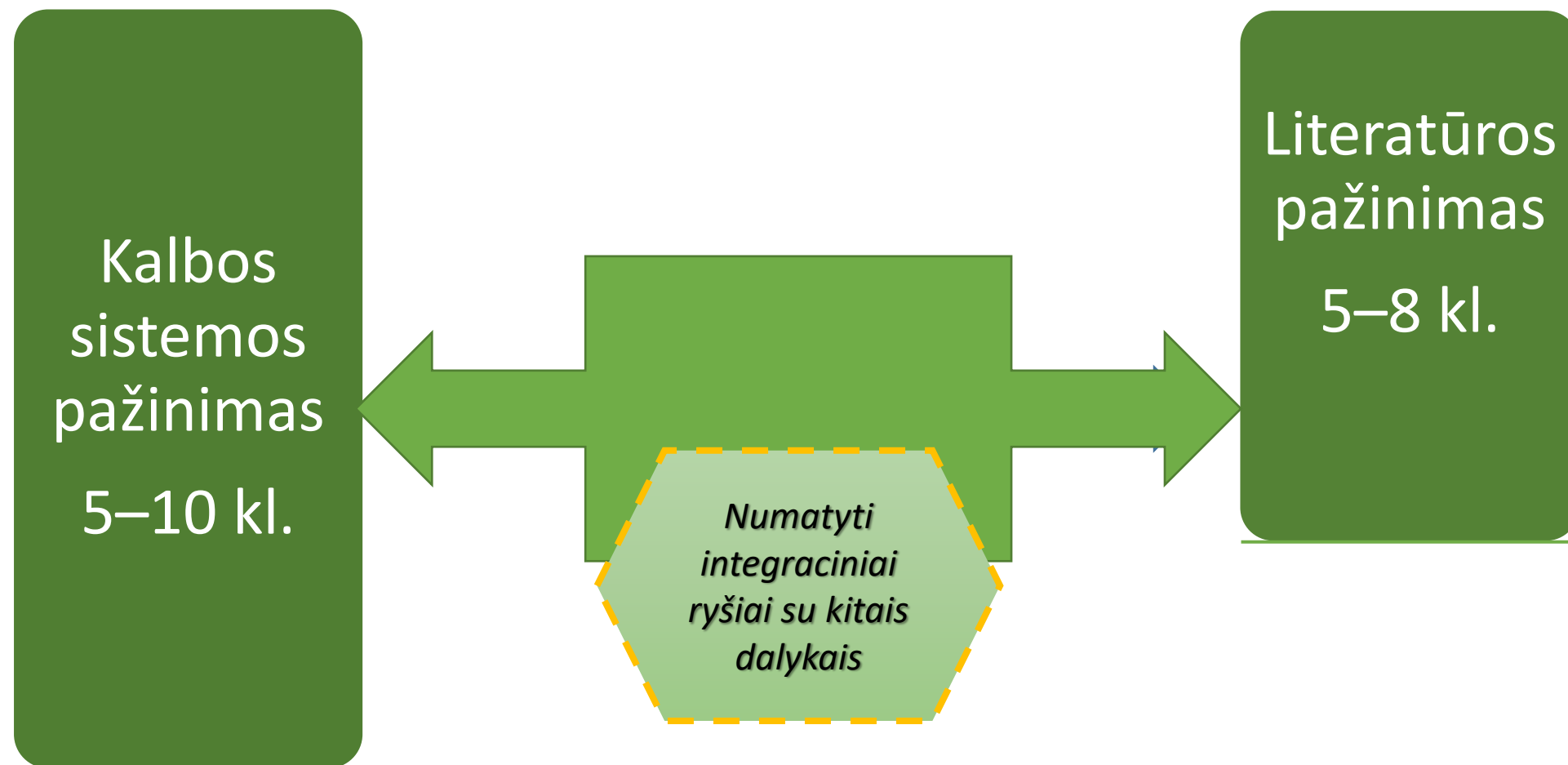
LKL mokymosi turinys 5–10 kl.

Kompetencijų ugdymas LKL dalyku

Esminės – „dalyko namai“	Būtinai ugdomos	Foninės / fragmentiškai ugdomos
KULTŪRINĖ kompetencija	PAŽINIMO kompetencija	Pilietiškumo kompetencija
1. Kultūrinis išprusimas	1. Dalyko žinios ir gebėjimai	1. Pilietinis tapatumas ir pilietinė galia
2. Kultūrinė raiška	2. Kritinis mąstymas	2. Gyvenimas bendruomenėje, kuriant demokratišką visuomenę
3. Kultūrinis sąmoningumas	3. Problemų sprendimas	3. Pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms
	4. Mokėjimas mokytis	4. Valstybės kūrimas ir valstybingumo stiprinimas tarptautinėje bendruomenėje
KOMUNIKAVIMO kompetencija	KŪRYBIŠKUMO kompetencija	Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija
1. Pranešimo kūrimas	1. Tyrinėjimas	1. Savimonė ir savitvarkos įgūdžiai
2. Pranešimo perteikimas ir komunikacinė sąveika	2. Idėjų generavimas	2. Empatiškumas, socialinis sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas
3. Pranešimo analizė ir interpretavimas	3. Kūrimas	3. Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys, įvertinant pasekmes
	4. Vertinimas ir refleksija	4. Rūpinimasis sveikata

LKL mokymosi turinys (kiek parengta)

Pamokų (val.) skaičiavimas 5–10 klasėse

Klasė	Iš viso val.	Kalbos sistemos pažinimui + k.d.	Iš viso literatūrai ir kalbos vartojimo ugdymui (lieka)	Iš jų – privalomam literatūros pažinimo ir kalbos vartojimo ugdymo turiniui ~70 proc.	Iš jų – laisvai pasirenkamai literatūrai ir/ar kalbos ugdymui, ir/ar pasirinktam moduliui ~30 proc.
5 kl.	185	115	70		
6 kl.	185	87	98		
7 kl.	185	65	120		
8 kl.	185	89	96		
9 kl.	166	71	95		
10 kl.	167	46	121		

Privalomas turinys!

Projekto pristatymas: kalba ir literatūra

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PAGRINDINIO UGDYMO BENDROJI PROGRAMA

Programą rengė: Alius Avčininkas, Onutė Baumilienė, Laimutė Bučienė, Mindaugas Grigaitis, Neringa Januševičienė, Albinas Lazauskas, Aušra Martišiūtė-Linartienė, Zita Nauckūnaitė, Sonata Vaičiakauskienė, Dainius Vaitiekūnas.

Pastabas ir pasiūlymus teikė: Elona Bagdanavičienė, Eglė Baliutavičiūtė, Inga Gresienė, Vilija Janušauskienė, Vidas Kavaliauskas, Inga Mitunevičiūtė,

Projekto pristatymas: kalba ir literatūra

1. Lietuvių kalbos sistemos pažinimas 5–10 klasėse

Dr. Laimutė Bučienė
VDU Švietimo akademijos docentė

Dr. Sonata Vaičiakauskienė
Vilniaus Abraomo Kulviečio
klasikinės gimnazijos
vyr. mokytoja

2. Literatūrinis ugdymas 5–8 klasėse

Dr. Dainius Vaitiekūnas
VDU Švietimo akademijos profesorius

Dr. Mindaugas Grigaitis
Kauno jėzuitų gimnazijos mokytojas
ekspertas

BP *komplektas:*

Laukiame Jūsų komentarų su pasiūlymais.

Prašau rašyti adresu zita.nauckunaite@bendrasisugdymas.lt

Ačiū!